

Muntlig innspill til Helse- og omsorgskomiteen, Statsbudsjettet 2025

Den 14. oktober 2024

Kap 733 Habilitering og rehabilitering

Habilitering

Systematisk oppfølging, kvalitetsregister og faglige retningslinjer - prioriteringer

I budsjettproposisjonen kap 733 vises til arbeidet i RHFene med å styrke habiliteringstjenestene som har pågått siden 2021 da de fikk i oppdrag å vurdere ressurs situasjonen. Vi har fulgt arbeidet tett.

Det vi ber komiteen merke seg, er at habiliteringsfeltet fortsatt henger etter, enda mer enn rehabilitering - som har sitt å stri med.

Utvikling av habiliteringsfeltet i RHFene er i bevegelse med det som sektoren selv beskriver som museskritt. At det er bevegelse i positiv retning, gir håp. RHFene jobber på ulike måter, tilbudet er fortsatt ulikt fordelt og ressursene for små. Det som gir mest håp er fagplaner, retningslinjearbeid og systematisk oppfølging og registerarbeid. Altså det som peker i retning av nivåheving når det gjelder kvalitet.

Det er derfor skritt i riktig retning at Helse Sør-Øst har prioritert habiliteringsfeltet opp på nivået til psykisk helse – altså skal øke mer enn somatikken. Vi burde hatt en tilsvarende politisk satsing på nasjonalt nivå.

Det er ingen naturlov at habilitering skal ha så lav prioritet. Og det at feltet er i positiv bevegelse, gjør at vi nå har et økt mulighetsrom til å gi et puff i rett retning.

Vi ber derfor komiteen gi en merknad til budsjettet om at RHFene bes prioriteres opp habiliteringstjenestene.

Rehabilitering

CP-foreningen viser til Riksrevisjonens rapport om rehabilitering, nesten ingen ting har blitt bedre siden 2012. Vi støtter Hjernerådets forslag til merknad:

- Komiteen viser til den politiske enigheten om betydningen av tverrfaglig, spesialisert rehabilitering under Stortingets behandling av helse- og samhandlingsplanen. Komiteen får tilbakemeldinger om at gjeldende anbud vil føre til en nedbygging av spesialisert rehabilitering, og at stadig flere pasienter får avslag på henvisninger. Komiteen ber departementet etterspørre RHFenes behovsvurderinger og kunnskapsgrunnlag som ligger til grunn for anbudene, og hvordan RHFene har vurdert det samlede tilbudet både i egne HF og gjennom kjøp fra private og ideelle rehabiliteringsvirksomheter.
- Komiteen påpeker at det ikke iverksettes tilstrekkelig tiltak i statsbudsjettet for at kommunene skal bygge opp sitt rehabiliteringstilbud. Komiteen ber departementet bidra til at det legges en plan for styrking av kommunenes kompetanse og kapasitet innenfor rehabilitering.

Kap 780 Forskning

Vi støtter Hjernerådets forslag til begrunnelse og merknad:

- Komiteen ber helse- og omsorgsdepartementet sikre at hjerneforskning blir et prioritert satsingsområde i ny Nasjonal hjernehelsestrategi gjennom reelle tiltak med nødvendig finansiering.

Vår diagnosegruppe er den tallmessig største som har en medfødt fysisk funksjonsnedsettelse, ca 12 000 personer på landsbasis. Systematisk oppfølging av barn og unge med CP og nasjonalt CP-register – (NorCP) har hatt stor betydning og blir lagt merke til internasjonalt. Oppfølgingsprogrammet er dokumentert kostnadseffektivt. Det har ført til bedre forløpskunnskap, mer forskning og forutsigbarhet for familiene. I år ble faglige retningslinjer for CP for barn og voksne lansert: <https://metodebok.no/cp> . Det er gjort et stort, metodisk og kunnskapsbasert arbeid i utvikling av retningslinjene. Nå skal retningslinjen implementeres.

Det er gitt klarsignal til å etablere CP-register for voksne med CP. CP-registeret for barn inntil 18 år, har fått den høyeste kvalitetsmessige vurderingen.

Registerdata og statistiske data fra andre land viser at voksne med CP har vesentlig dårligere allmenn helsetilstand enn befolkningen ellers. Vi mangler registerdata for denne delen av befolkningen, men vi har grunn til å anta at samme utfordring gjelder i Norge.

Vi erfarer at standardiserte oppfølgingsprotokoller er viktig for å kunne følge opp med hensiktsmessige tiltak.

Habilitering i kommunene

Vår medlemsundersøkelse rapporterer liten tilfredshet med tilbudet som gis i kommunene. Det etterlyses bedre tilbud og å bli møtt med forståelse. Kompetansen i kommunene er fortsatt mangelfull, og presset på tjenestene er stort.